

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Ulvö-havets naturreservat*

Objektnummer	2058501
Län	Västernorrland
Kommun	Örnsköldsvik
Socken	Nätra
Fastighet	Ulvön 4:5 Ulvön 4:3 Ulvön 22:1 Ulvön 6:15, 4:4 och del av Fredsbo 1:1 Ulvön 5:40 Ulvön 5:18 Ulvön 14:1, 4:7 och Sjöudden 1:1 Ulvöns norra skifteslag (samf) Ulvöns södra skifteslag (samf)
Markägare	Privata och Härnösands stift.
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	20-35 km söder om Örnsköldsvik.
Areal [hektar]	6631,8
Produktiv skogsmark [hektar]	374,9
Naturtyper [hektar]	havsbottnar djupare än 20 m 4915 havsbottnar grundare än 20 m 885 öppen hållmark 260 hållmarkstallskog 170 granskog 130 tallskog 100 barrblandskog 82 ungskog 36,9 lövblandad barrskog 26 sjö och vattendrag 10 öppen myr 9 sumpskogar 7,9

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1a-b, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken att upphäva länsstyrelsens beslut om landskapsbildsskydd från 1968-09-17 (dnr III R12-21-67) samt länsstyrelsens beslut om det hittillsvarande reservatet på södra delen av Södra Ulvön från 1971-09-29 (dnr 11.121-1733-71). Länsstyrelsen upphäver dessutom länsstyrelsens beslut 1976-03-22 (dnr 11.122-804-75) om fågelskyddsområde för öarna Värnsingsklubbarna, Gråbuten och Flasan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, framför allt marina och skogliga. Det innefattar en grupp öar med omgivande havsbottnar med välutvecklad algflora och därtill hörande miljöer för fisk och övrigt djurliv, inklusive en rik kustfågelfauna. Reservatet ska också bevara naturskogar som hyser förhållandevis mycket av de strukturer såsom döda stående och liggande träd som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem. Nybildning av strukturer sker också fortlöpande, vilket gör att vissa naturvärden med tiden kan förväntas utvecklas än mer. Sammantaget syftar reservatet till att bevara en förhållandevis oexploaterad kustmiljö i såväl vattnet som på land. Detta ska ske genom att låta för området naturligt förekommande vegetation och djurliv i allt väsentligt utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. Undantag är begränsade åtgärder för att gynna lövträd och synliggöra kulturmiljöer för besökare.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av naturvärden förbättra tillgängligheten till delar av området och främja friluftsliv. Besökare ska kunna uppleva och få kunskap om områdets naturvärden liksom om kulturmiljöer på framför allt Södra Ulvön.

.
. .
.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad (även till- eller ombyggnad), mast, brygga eller annan anläggning på mark eller i vatten.
- 2 bedriva täkt (inklusive sötvattentäkt, däremot ej havsvattentäkt), anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark, bottnar och block. Förbudet innefattar alla bottenpåverkande fiskemetoder där tyngder, nät eller andra föremål dras längs botten, exempelvis alla former av bottentrålning.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft-, vatten- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig, bro eller spång.
- 6 bedriva skogsbruk; avverka eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödningsämnen, latrinavfall, flytande bränslen, smörj- och hydrauloljor och dylika ämnen.
- 8 inplantera djur (inklusive fisk), växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivna fordon. Förbudet gäller inte fartygstrafik och inte snöskoter på snötäckt, tjälad mark, sjö- och havsis. Inte heller gäller det uttransport av fällt högvilt med fyrhjuling eller motsvarande. Dock gäller terrängkörningsförordningen (1978:594) i reservatet vilket innebär att endast högvilt i form av älg, björn, kronhjort, dovhjort och vildsvin kan köras ut. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.
- 10 jaga under perioden 1 februari-24 augusti.
- 11 uppföra jakttom utan länsstyrelsens tillstånd, annat än vid vissa jaktpass, se nedan och bilagorna 2a-c.
- 12 ankra, förtöja eller lägga upp båt eller flotte längre tid än två dygn, utom när vädret inte medger fortsatt färd.
- 13 anlägga eller bedriva akvakultur (exempelvis fiskodling) av djur, fisk, ryggradslösa djur eller växter.
- 14 släppa ut avloppsvatten, barlastvatten eller tankspolvatten.
- 15 bunkra, lossa eller lagra flytande bränsle.
- 16 landstiga på eller vistas inom 100 m från öarna Värnsingsklubbarna, Gråbuten, Kvarngrönnen, Flasan och Långskäret under perioden 15 mars-15 augusti utan länsstyrelsens tillstånd (bilaga 1a). Förbudet ska inte hindra småskaligt yrkesfiske med båt med en totallängd understigande 12 meter inom beträdnadsförbudsområdet kring Kvarngrönnen, dock utan att landstigning sker på ön.

17 starta och landa med bemannad luftfarkost på öar. På och vid öar inom respektive beträdnadsförbud (§A16, bilaga 1a) gäller förbudet även obemannade luftfarkoster (drönare). Förbudet gäller inte Polismyndigheten och Kustbevakningen under uttryckning.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar, spänger, ledstänger, bryggor och staket.
- 4 uppförande och underhåll av raststuga, vindskydd, eldstäder, vedförråd och dass.
- 5 undersökningar av mark, vatten, vegetation, fisk och annat djurliv, samt kulturmiljöer, inklusive markering av därtill hörande ytor.
- 6 avlägsnande av för området främmande arter; exempelvis vresros och mink.
- 7 selektiva huggningar av barrträd för att gynna lövträd på fastigheten Ulvön 4:3 söder om Fäbodviken (bilaga 2a).
- 8 mindre huggningar och röjningar i syfte att synliggöra kulturlämningar för besökare. För före detta fäbodvallen sydväst om Fäbodsjön på Södra Ulvön förutsätts dock medgivande från respektive markägare, se nedan.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar.
- 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort mossor, alger, lavar eller svampar, med undantag för plockning av icke fridlysta matsvampar, icke fridlysta marklevande färgsvampar, samt bär. Enstaka exemplar av icke rödlistade arter får plockas i förevisningssyfte.
- 3 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller inte fartygstrafik och inte snöskoter på snötäckt, tjälad mark, sjö- och havsis.
- 4 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa djurlivet.
- 5 insamla eller föra bort ryggradslösa djur. Föreskriften ska inte hindra fiskerättsinnehavares fiske av kräftdjur.
- 6 genom grävning eller på annat sätt skada mark, bottnar, block eller vattenmiljöer.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 utan länsstyrelsens tillstånd använda öarna för organiserade tävlingar, militära eller andra övningar, lägerverksamhet eller motsvarande.

- 9 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, stängsel, ledning, mast, eller torn.
- 10 ankra, förtöja eller lägga upp båt eller flotte längre än 2 dygn, utom när vädret inte medger fortsatt färd.
- 11 bunkra, lossa eller lagra flytande bränsle.
- 12 släppa ut avloppsvatten, latrinavfall, barlastvatten eller tankspolvatten.
- 13 landstiga på eller vistas inom 100 m från öarna Värnsingsklubbarna, Gråbuten, Kvarngrönnen, Flasan och Långskäret under perioden 15 mars-15 augusti utan länsstyrelsens tillstånd (bilaga 1a).
- 14 starta och landa med bemannad luftfarkost på öar. På och vid öar inom respektive beträdnadsförbud (§C13, bilaga 1a) gäller förbudet även obemannade luftfarkoster (drönare).

Föreskrifterna hindrar inte nödvändiga åtgärder då människors säkerhet eller andra höga värden hotas, exempelvis vid ambulanstransport, besvärligt väder, motorhaveri eller annat tekniskt fel, oljeläckage, eller vid räddningsaktioner. Stränder och vikar inom reservatet, som exempelvis Rensviken på Södra Ulvön, får dock inte nyttjas som så kallade offervikar för att där dumpa exempelvis olja.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för att utöva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för farledshållaren, idag Sjöfartsverket, att underhålla befintliga eller etablera nya sjösäkerhetsanordningar såsom fyrar, bojar och prickar om det behövs för att upprätthålla sjösäkerheten. Motsvarande gäller för skyltar för sjötrafik (sjövägmärken). Aktiva fyrar finns idag i reservatet vid Ulvösundets sydvästra mynning, i sundet, samt på ön Åskäret vid sundets nordöstra mynning. Därtill finns lateralmärken i sundet, ett par kardinalmärken öster om Norra Ulvön, samt ett kummel på ön Flasan. Föreskrifterna hindrar inte nyttjande av flytande tank för latrintömning i Ulvösundet (vanligen belägen utanför reservatet).

Föreskrifterna ska inte hindra drift och underhåll av ledningar för starkström som löper från Ulvösundets sydvästra mynning till Marviksgrunnan på sydvästra delen av Södra Ulvön, samt till de fritidshus som finns längs Ulvösundet. Underhåll innefattar som framgår nedan kapning av träd som hotar att falla över ledning, liksom byte av därtill hörande stolpar och själva ledningarna, samt övriga åtgärder som ledningsrätten ger för att upprätthålla gott skick hos befintliga ledningsdragningar.

Inom gruvområdet på Ulvön 4:5 på Södra Ulvön får träd, buskar och lägre vegetation slås och röjas bort (se bilaga 2a-b) av såväl markägare, den markägaren anlitar, som reservatsförvaltningen. Detta inkluderar även stigen till gruvområdet från den så kallade Sandudden vid Ulvösundet.

Efter godkännande av länsstyrelsens reservatsförvaltning ska det vara möjligt för markägare av före detta fåbodvallen sydväst om Fåbodsjön på Södra Ulvön, eller den dessa anlitar, att avverka träd på vallen och röja bort plantor och buskar, liksom att slå lägre

vegetation i syfte att hålla vallen öppen över tid. I den händelse betesdjur förs till vallen kan, efter godkännande av länsstyrelsens reservatsförvaltning, hägnader uppföras. Vallens utbredning definieras i bilaga 2b. Även reservatsförvaltningen kan, efter markägarnas medgivande, utföra dessa åtgärder på före detta vallen.

Markägare ska efter tillstånd från länsstyrelsen kunna röja fram forn- och kulturlämningar i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte ska hindra vård av fornlämningar och kulturlämningar i reservatet.

Föreskrifterna hindrar inte markägare på Södra Ulvön att röja buskar på och kapa träd som fallit över, eller hotar falla över, befintliga stigar som finns redovisade i bilaga 2a. Markägare på Södra Ulvön hindras inte heller av föreskrifterna att ha varsin mindre båt (typ eka) i Fäbodsjön.

För ägare till de två bodarna på Fredsbo 1:1 utanför reservatet sydväst om Fäbodsjön på Södra Ulvön ska inte reservatsföreskrifterna hindra att fyrhjuling används för att frakta material för underhåll av bodarna längs stigen mellan Fäbodviken, Fredsbo 1:1 och Marviksgrunnan. Däremot är det inte tillåtet att nyttja motorfordon för ren persontransport (bilaga 2b, jfr §§ A9 och C3).

Föreskrifterna hindrar inte att befintliga skjutgator vid pass 2 och 3 i bilaga 2a och 2c röjs av markägare eller den som har jakträtt. Kring pass 4 får all gran samt tall klenare än 15 cm i brösthöjdsdiameter inom 50 m från passpunkten fällas av samma personer. All sådan röjning ska föregås av anmälan till länsstyrelsens reservatsförvaltning. För övriga pass i bilaga 2a gäller att ett mindre antal träd får fällas vid respektive pass efter godkännande från länsstyrelsens reservatsförvaltning. Besökande allmänhet ska vid dessa pass inte få ett tydligt intryck av hyggesyta. Alla träd som fälls vid dessa pass kan användas för ved och virke till torn/bänk vid passen. Dessa torn/bänkar och eldplatser får inte hindra förbipasserande allmänhet längs befintliga och föreslagna stigar i bifogad skötselplan.

Träd rotade i reservatet som fallit in på mark utanför reservatet, eller som hotar att falla över byggnader och ledningar inom eller strax utanför reservatet, får kapas och tillvaratas utan hinder av förbuden ovan. Kapning kan utföras av reservatsförvaltningen, av ägaren av trädet eller av den som ägaren anlitar. Även träd som fälls av markägare i samband med övriga ovan angivna åtgärder inom reservatet får om möjligt nyttjas av respektive markägare. Transport av fällda träd får inte ske med exempelvis fyrhjuling på barmark, däremot med snöskoter på snötäckt, tjälad mark. Träd fällda kring anordningar som reservatsförvaltningen ansvarar för lämnas i reservatet men kan också nyttjas som ved vid rastplatser som förvaltningen anlagt.

Ägare av och besökare till stuga i enklaven utanför reservatet på Ulvön 5:18 på södra delen av Södra Ulvön kan utan hinder av reservatsföreskrifterna förtöja i reservatet i omedelbar närhet till enklaven under längre tid än 2 dygn (jfr §§ A12 och C10). Föreskrifterna ska inte hindra ägare till enklaven:

1. Att ta husbehovsved om maximalt 2,5 m³sk barrved per år i skogsdungen norr om stugan (bilaga 2d). Lövträd får inte avverkas, inte heller träd grövre än 30 cm i brösthöjdsdiameter. Träd ska fällas spritt i dungen så att kantzonen mot myren i öster därmed hålls intakt.

2. Att nyttja fyrhjuling eller motsvarande i dungen för att hämta nämnda ved. Därvid ska risken för skador på mark och vegetation minimeras.
3. Att med fyrhjuling eller motsvarande frakta exempelvis byggmaterial från stranden söder om stugan till stugan. Ägaren kan utan hinder av föreskrifterna anlägga spänger/broar för passage av skrevor eller block. Därvid får ingen borring, sprängning eller andra ingrepp göras i berg, block och stenar. Ett förslag till fraktledd finns i bilaga 2d.
4. Att sätta förtöjningsöglor i strandhäll söder om stugan för förtöjning av båtar. Vid förtöjningsplatserna får endast utrustning för förtöjning, såsom rep och karbinhakar, förvaras - inte campingutrustning, bord och stolar, eller annat som kan ge intryck av att allmänheten inte har tillträde. När förtöjningsplatsen inte används ska endast öglorna finnas kvar.
5. Att sätta en ögla i havsbotten söder om stugan, på häll eller block, för boj att förtöja vid. Eller att sänka ned någon form av tyngd, exempelvis kista med sten, i samma syfte.
6. Att lasta och lossa, men inte förvara, flytande bränsle på stranden i omedelbar närhet till enklaven.

Föreslagna platser för åtgärderna 1-5 ovan preciseras i bilaga 2d. Vid körning med fyrhjuling får endast odubbade däck användas, och inga kedjor. Ägaren ska årligen ta kontakt med reservatsförvaltningen för att på enklaste sätt gå igenom genomförda och planerade åtgärder enligt ovan. Ägaren har sökt dispens från strandskyddsbestämmelserna liksom från förbud mot körning med motorfordon i terräng på barmark, samt gjort anmälan om vattenverksamhet för att kunna genomföra ovanstående. Länsstyrelsen har beviljat erforderliga dispenser och meddelat villkor för de sökta verksamheterna (dnr 521-4783-2021 och 535-4784-2021 för strandskydd och anmälan om vattenverksamhet, samt dnr 523-4780-2021 för terrängkörning).

Reservatsföreskrifterna ska inte hindra nyttjande av befintliga officialservitut som ger rätt att ta vatten från den bäck som rinner ned i Ulvösundet och mellan sommarstugorna på nordöstra delen av Södra Ulvön.

På Ulvön 4:5 på nordöstra delen av Södra Ulvön, nära Ulvön 4:21, finns en parabolantenn vars drift och underhåll i dagens omfattning inte ska hindras av reservatsföreskrifterna. Om antennen inte längre används ska den avlägsnas.

Föreskrifterna ska inte hindra jakt som behövs för renskötsel eller fiskenäring på varg, lo, björn, järv, gråsäl och storskarv (s.k. skyddsjakt) under perioden 25 augusti-31 januari. Sådan jakt regleras i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). Inte heller ska föreskrifterna utgöra hinder för att, efter tillstånd från länsstyrelsen, bedriva jakt på för området främmande arter som exempelvis mink och mårhund under någon del av året (jfr § B6). Föreskriften hindrar inte heller, efter anmälan till länsstyrelsens reservatsförvaltning, att skadat vilt eller moderlös kalv eller kid avlivas.

Föreskrift C4 ska inte hindra ringmärkning av fågel i enlighet med övrigt regelverk. Observera att tillstånd krävs för landstigning på vissa öar under viss tid på året, se föreskrifterna A16 och C13 ovan.

Tillstånd enligt föreskrift C8 kan innebära att undantag ges från flera föreskrifter. För verksamheten gäller att eventuell åverkan inte annat än alldeles obetydligt får påverka de

värden som reservatet syftar till att bevara.

Föreskrifterna ska inte hindra de åtgärder som krävs för att bekämpa okontrollerad brand i reservatet. All sådan bekämpning bör ske med så skonsamma metoder som möjligt och därmed största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Ulvö-havet är ett ytterskärgårdsområde väl utsatt för vågor och vind. Reservatets landyta och grunda bottnar utgörs till stor del av hållmarker. På Södra Ulvön finns inslag av morän, grus och sand. På ön finns några smärre klapperfält, liksom på Västervärnsingarna. Havsbottnarna utgörs i sydost samt en del i norr av hållar omväxlande med sten och block. Däremellan, i reservatets centrala delar, samt kring norra delarna av Värnsingarna utgörs bottarna huvudsakligen av sand, grus och sten. Väster om Södra Ulvön är mjukbottnar och sand vanligare. Denna del av landets kust, Höga kusten, har den största kumulativa landhöjningen sedan senaste istiden, och för närvarande höjer sig landet ungefär knappt 9 mm per år. Områdets största djup sträcker sig drygt 140 m under havsytan, men mätningarna är osäkra.

Södra Ulvön och norra delen av reservatet utgörs till stor del av den basiska bergarten diabas. Övriga havet och Södra Ulvöns östra och västra stränder utgörs till stor del av sur rapakivgranit. I södra och mellersta delarna av reservatet finns flera observationer av den magmatiska bergarten monzonit.

Öster om Södra Ulvön finns rev med väl utvecklade blåstångs- och blåmusselsamhällen och siktdjupet är genomgående stort. Blåmusselförekomsten är en av länets två rikaste. På djupare bottnar är brunalgen ishavstofs och rödalgen rödris dominerande. På lite mindre djup dominerar brunslicksarter, brunalgerna sudare och smalskägg/krulltrassel, samt rödalgen ullsläke.

De grundaste våg- och isexponerade hårbottenarna domineras typiskt av grönslick under sensommaren och hösten. I reservatet förekommer såväl blåstång (*Fucus vesiculosus*) som den närbesläktade arten smaltång (*F. radicans*), vilken är endemisk för Östersjön. De genomgående kraftiga och rena blåstångsbältena återfinns på 2-6 m djup, med en djupaste notering på 10,3 m djup. Det skvallrar om klara vatten med stora siktdjup. Väster om Södra Ulvön växer algerna inte lika djupt, sannolikt mest beroende på att mjukbottnar är vanligare här. Reservatet hyser regionalt sett mycket höga marina värden knutna till exponerade hårbottnar.

De djupare mjukbottenarna i reservatet präglas så vitt känt, som brukligt i detta hav, av ett fåtal arter såsom ishavsgråsugga och vitmärta.

Rensviken på Södra Ulvön är en lagun, även kallad flada, med en trång, grund öppning mot havet. Vid lågvatten är viken avsnörd från havet. Inom några decennier kommer den att vara helt avsnörd från havet förutom vid högvatten och kallas då för glo. I lagunen finns en rik växtlighet med bland annat kransalger som borststräfsse och havsrufse, samt kärlväxter som ålnate och borstnate. Viken är en god yngelplats för fisk som abborre och gädda.

På Södra Ulvön finns en sjö, Fäbodsjön, med bland annat flodkräfta (CR*), mört, abborre, gädda och braxen. Flodkräftornas ursprung är oklart. År 2016 inventerades bottenlevande djur, främst insekter, i sjön och i några hållkar samt ett par bäckar på ön. Sjön håller god ekologisk status, medan några hållkar hyser en bottenfauna typisk för sura till svagt sura fisktomma vatten. Inga rödlistade eller sällsynta bottenlevande djur påträffades.

I reservatet finns ett rikt kustfågelliv och flera av öarna är sedan tidigare fågelskyddsområden. På öarna häckar bland annat ejder (EN)*, svärta (VU*), roskarl (EN*), gråtrut (VU*) och silvertärna. Ön Flasan i centrala delarna av reservatet hyser några hundratal par tordmule, liksom ett par tiotal par vardera av sillgrissla och tobisgrissla (NT*). Knappt tre kilometer söder om Södra Ulvön, utanför reservatet, finns naturreservatet Gnäggen; länets mest betydande häcklokal för kustfågel. Från Östervärnsingarna finns muntliga uppgifter om att ripor (rimligen dalripa) ska ha jagats på 1970-talet och fram till första åren på 2000-talet.

Södra Ulvöns skogar består till stora delar av hållmarkstallskogar av skiftande karaktär. Norr om Rensviken i öster finns en långsträckt hållmark med stort inslag av solexponerad död och levande tallved. Här finns tallar med åldrar över 400 år. I jämförelse med andra hållmarker i länet håller detta område höga skogliga naturvärden. Från detta hållmarksområde finns sex brandår från perioden 1693-1892 dokumenterade.

På Högbergen på Södra Ulvön finns framför allt i ostslutningen ett påtagligt inslag av asp. Fläckvis är dessa ymnigt förekommande i slutna granskog, och det finns där gott om liggande död aspved. Dessa bestånd med död aspved utgör ovanliga förekomster i länet.

I vissa svackor finns granbestånd av hög bonitet, medan skogsmarken i övrigt håller förhållandevis låga virkesvolym. Skogen är till stora delar påverkad av äldre huggningar, men generellt sett ändå med tydlig naturskogsprägel, om än av utvecklingskaraktär. Framför allt i väster och centralt i söder på Södra Ulvön, finns ungsogar från avverkningar gjorda från 1960 och framåt.

På Västervärnsingarna växer talldominerad skog av utvecklingskaraktär, det vill säga naturskog som med tiden kommer att få betydligt fler äldre träd och mer död ved. Östervärnsingarna är tämligen karga till sin karaktär, med skogsdungar i svackorna och en hel del mycket gles och klen björk på höjderna.

I reservatet har förutom ovan nämnda arter bland andra även följande påträffats; tallticka, vaddporing, veckticka, violettgrå tagellav, lunglav (alla NT*), samt aspgelélav, läderlappslav och borsttagging (VU*). I övrigt kan ävjebrodd, stor aspticka, bäcknate - landets tredje nordligaste förekomst - blåsippa, tibast, rödalgen kräkel och tjäder nämnas. I reservatet finns stora lekområden för strömming.

På Södra Ulvön finns flera gruvlämningar, liksom äldre värn för fågeljakt och tomtningar. I norr finns en gruva från 1950/1960-talet med bibehållna byggnader och illustrativa och informativa foton och texter som besökare utan kostnad kan ta del av. Här har bland annat vanadin brutits tidigare. I söder, strax intill det tidigare fiskeläget Marviksgrunnan (beläget utanför reservatet), finns ett gruvschakt i reservatet från slutet av 1600-talet. Ursprungligen bröts järnmalm, senare kom nämnda vanadin och titan i fokus. Verksamheten upphörde på 1950-talet.

Vid Fädodsjöns sydvästra strand på Södra Ulvön finns en före detta fåbodvall som var tämligen öppen till åtminstone 1960-talet. Samma gäller dagens lövskog strax söder om Fåbodviken. Det var befolkningen på Norra Ulvön som höll kor på bete här.

Reservatets stränder är till största delen oexploaterade och fria från bebyggelse. Soliga, varma sommardagar är vikarna väl besökta av båtfolk. Framför allt stigen i väster, från Fåbodviken i norr till Marviksgrunnan utanför reservatet i sydväst, är väl trampad. I övrigt är sannolikt antalet besökare begränsat, förutom under vissa dagar med lämpligt väder för exempelvis vandring eller kajakpaddling. Vid Rensviken på Södra Ulvön håller Örnsköldsviks kommun ett dass för allmänheten. Kommunen har också regelbundet röjt vissa stigar på ön.

Sammantaget utgörs de prioriterade bevarandevärdena av oexploaterade marina bottenar och stränder med därtill hörande flora och fauna, bland annat en väl utvecklad kustfågelfauna. De utgörs även av naturskogsmiljöer på inte minst Södra Ulvön, och en helhet av oexploaterad kust. Följande marina naturtyper förekommer i reservatet och utgör en precisering av de marina bevarandevärdena (Länsstyrelserna 2021. Plan för marint områdesskydd i Bottniska viken – regionala mål och prioriteringar):

- laguner (Rensviken).
- vikar och sund
- rev
- skär i Östersjön
- ängar av kärleväxter
- kransalgsängar
- stora perenna brunalger
- blåmusselbäddar
- rödalgsamhället
- perenna trädalgsamhället

- sedimentbottnar med fauna
- områden med säsongsbunden is
- rekryteringsområden för fisk
- häckningsplatser för ejder, svärta, östersjösilltrut, gråtrut, tobisgrissla, sillgrissla, tordmule
- öar och skär för gråsäl

*) § = fridlyst, NT = Nära hotad, VU = Sårbar, EN = starkt hotad och CR = akut hotad enligt 2020 års rödlista.

Ärendets beredning

Hösten 2012 tipsades länsstyrelsen om höga skogliga naturvärden på delar av Södra Ulvön. I början av år 2013 lämnades 11 avverkningsanmälningar på Södra Ulvön in till Skogsstyrelsen av AB Högland Såg & Hyvleri. Detta initierade flera fältbesök på ön av såväl länsstyrelsen som Skogsstyrelsen.

Under åren som följde diskuterades bevarandevärdena på Södra Ulvön bland flera myndigheter, förutom ovan nämnda även Naturvårdsverket och Örnsköldsviks kommun. Kommunen förde bland annat fram områden som myndigheten ansåg vara ekologiskt känsliga, liksom att det skulle vara negativt för landskapsbilden och därmed boende och turism om skogen mot Ulvösundet i norr skulle avverkas.

Skogsstyrelsen identifierade under 2013 tre nya nyckelbiotoper på ön, varav en om hela 48,4 hektar - den åttonde största i länet. Sedan tidigare fanns det en nyckelbiotop registrerad på ön. Förutom att inventera Södra Ulvön, inventerade länsstyrelsen även närliggande öar kring Ulvöarna liksom marina värden, och sammanställde dessa.

I juni 2016 besökte länsstyrelsen Södra Ulvön tillsammans med Naturvårdsverket. I juni 2017 besökte Örnsköldsviks kommun och länsstyrelsen gemensamt Södra Ulvön för att diskutera tillgänglighet, marknadsföring och anordningar för besökare.

Första kontakterna med markägare togs 2013 och i april 2015 gav länsstyrelsen uppdrag om värdering av en del av Södra Ulvön. I april 2016 påbörjades förhandlingar om ekonomisk ersättning till berörda markägare. Ganska snart stod det klart för såväl markägare, som länsstyrelsen och Naturvårdsverket att det mest lämpliga är att så gott som hela Södra Ulvön blir föremål för områdesskydd. Sedermera utvidgades reservatsbildningen till att omfatta även de mindre öarna öster om Norra och Södra Ulvön. De ekonomiska förhandlingarna blev förhållandevis utdragna på grund av svårigheter att skatta hur mycket prämning av skogsbruksmaskiner och virke skulle påverka ersättningsnivåerna. Under perioden juli 2020-februari 2022 slöts överenskommelser om inträngsersättning med markägarna.

Ulvöarna utgör riksintresse för friluftsliv och naturvård enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken. De utgör även riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kapitlet 1-2 §§, samt för obruten kust enligt 3 §. I riksintresset för naturvård anges behov av marint reservat i området.

Ulvöarna ingår i det svensk-finska geologiska världsarvet Höga Kusten-Kvarkens skärgård. Grunden för världsarvet är världens största kumulativa landhöjning sedan senaste istiden.

Höga Kustens branta stränder och Kvarkens flacka och låga kust är varandras topografiska motsatser. De är unika exempel på pågående geologiska och biologiska processer där landhöjningen och istiden präglat landskapet. Dessa processer liksom vinterns isar präglar tydligt den succession som vegetationen genomgår ovan och under havsytan längs stränderna.

I reservatsområdet finns flera naturvårdsobjekt registrerade hos länsstyrelsen (nr 84062, 84137, 84138, 84061 och 84140).

Sydvästra delarna av Södra Ulvön, kring Grunnans kapell (utanför reservatet) och öarna Nörrest- och Sönerstbuten, utgör riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kapitlet miljöbalken. Detsamma gäller Ulvöhamn i Ulvösundet strax utanför reservatet. Marviksgrunnan är ett fjärrfiskeläge anlagt av de så kallade gävlefiskarna. Här finns ett kapell från 1771 och lämningar efter tomtningar. Kring den gamla hamnkanalen finns en tät samling sjöbodas och kokhus. Söder om fiskeläget, i reservatet, finns en koncentration av tomtningar, lämningar efter enkla byggnader som använts i samband med säljakt under förhistorisk och tidig historisk tid.

Väster och öster om Ulvöarna, utanför aktuellt reservat, löper farleder till hamnen i Örnsköldsvik. Såväl hamnen som farlederna utgör riksintressen.

I sydost, strax utanför reservatet, finns ett sjöövningssområde som utgör riksintresse för totalförsvaret. Länsstyrelsen har samrått med Försvaret kring detta.

Södra delen av Södra Ulvön är naturreservat sedan 1971 (Ulvön 5:18). Övriga delar av ön, exklusive Marviksgrunnan i sydväst, ingår i ett landskapsbildsskydd sedan 1968.

Länets rikaste järnmalmfyndigheter finns på Norra och södra Ulvöarna. I ett nationellt perspektiv är förekomsterna att betrakta som blygsamma och utgör inte riksintressen. Däremot har gruvdrift periodvis förekommit ända sedan slutet av 1600-talet och in i vår tid, senast på 1960-talet. Sammanlagt har man tagit ut cirka 5000 ton titanomagnetitmalm på Ulvöarna.

Reservatet har avgränsats för att inkludera Södra Ulvön, grunda bottnar, rev med blåstångs- och blåmusselsamhällen samt öar som utgör viktiga häckningsplatser för kustfåglar. Gränsen har anpassats efter ovan nämnda sjöövningssområde för totalförsvaret. Öster om Norra Ulvön löper gränsen dikt an mot sedan tidigare utvidgat strandskydd. Strandskyddet är utvidgat vid Norra Ulvöns norra och östra stränder, kring nästan hela Södra Ulvön samt kring flera mindre öar.

Inför remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats. I dagsläget finns två förfallna undersökningstillstånd för vanadin och järn på Södra Ulvön (giltiga åren 2014-2017).

I översiktsplanen för Örnsköldsviks kommun från år 2012, fastställd 2015, redovisas ovan nämnda riksintressen, naturvårdsobjekt, ekologiskt känsliga områden och världsarv. Ulvöarna anges som ett område av särskilt intresse för friluftslivet. De ingår också i ett

område där kommunen önskar samråd vid skogsbruksåtgärder. Några motstående intressen finns inte redovisade.

Reservatet är beläget inom Voernese samebys renbetesområden. Sedan 1 mars 2022 gäller Lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket. Lagen ska inte tillämpas på ärenden inledda före lagens ikraftträdande, sålunda inte i detta ärende. Länsstyrelsen sökte en första kontakt med samebyn 2015, och har sedan i särskild ordning frågat om den trots ovanstående anser att ett förfarande motsvarande konsultation skulle vara motiverad. Samebyn har svarat att det inte behövs.

Remissvar har inkommit från Skogsstyrelsen, Manjula Gulliksson, Sven-Ivar Marcusson, Försvarsmakten, Sametinget, Sveriges geologiska undersökning, Naturvårdsverket, E.on, Sjöfartsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Örnsköldsviks kommun. Skogsstyrelsen ser positivt på reservatet, och har inga övriga synpunkter. M. Gulliksson framför önskemål om att kunna bedriva småskaligt fiske vid Kvarngrönnan. S-I Marcusson önskar ett förtydligande kring kräftfiske. Sametinget framför bland annat att information om reservatet bör göras med samiskt formspråk och i samarbete med samiska företrädare. Naturvårdsverket för fram synpunkter av formell karaktär. E.on önskar förtydligande av undantag från föreskrifter för att kunna underhålla mellan- och lågspänningsledningar. Sjöfartsverket önskar förtydligande av undantag från föreskrifter för att kunna underhålla och etablera nya sjösäkerhetsanordningar. Örnsköldsviks kommun ser positivt på skyddet och lämnar förslag på förtydligande i texten. Övriga som lämnat remissvar avstår från att yttra sig.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har beaktat de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslutet och skötselplanen, samt genom kontakter med några av de som har lämnat synpunkter.

Tillståndsgivningen i föreskrift C8 syftar till att kunna kontrollera exempelvis markslitage på ön. Typiskt sker det på grund av många deltagare på en begränsad yta, exempelvis i samband med övernattningar.

I nordvästra hörnet av enklaven på Södra Ulvöns södra del finns en byggnad som det är oklart om huruvida den delvis ligger inom det tidigare reservatet från 1971, och därmed inom det reservat som nu bildas. Av flygbilder att döma ligger en del av stugan drygt 1,5 meter in i reservatet, men det behövs en noggrann mätning för avgöra detta. Om så är fallet får byggnaden stå kvar, men inte byggas ut inom reservatet. Den dagen byggnaden eventuellt har förfallit eller ska renoveras i grunden ska markägaren i så fall flytta byggnaden så att ingen del ligger inom reservatet. Detta har markägaren accepterat vid samråd 2022-10-06.

Det hittillsvarande reservatet på södra delen av Södra Ulvön från 1971 upphävs i och med dagens beslut. Det nya reservatet innebär, förutom en utvidgning, att skyddet av naturmiljöerna stärks. Tidigare har såväl gruvföretag som skogsbruk på produktiv mark varit tillåtna. Länsstyrelsens bedömning är att hittillsvarande reservat från 1971 inte fullt ut har kunnat säkra syftet med reservatet, att bibehålla naturmiljöer och landskapsbild och tjäna som ett rekreationsområde. Därtill hade reglering av skogsbruket krävts, något som

också nämns men inte regleras i beslutet från 1971. I och med skärpningarna i det reservat som nu bildas har ekonomisk ersättning utgått till markägaren. Sammantaget bedömer länsstyrelsen att det nya reservatet ger ett starkare skydd som mer ändamålsenligt värnar syftet från 1971.

På motsvarande sätt upphävs det landskapsbildsskydd som funnits för de delar av Södra Ulvön som inte utgörs av reservatet från 1971. Även detta skydd blir starkare med det reservat som nu bildas jämfört med tidigare.

Samtliga tidigare fågelskyddsområden i reservatet upphävs. Alla ersätts av beträdnadsförbud under häckningstid. Därtill kommer nya beträdnadsförbud på två öar, Kvarngrönnan och Långskäret (se §§ A16 och C13). Dessa nya regleringar innebär att fågelfaunan värnas i högre grad än tidigare; beträdnadsförbud inträder tidigare på häckningssäsongen, endast vissa personer i tjänsteutövning får gå i land under häckningstid, och beträdnadsförbudet gäller även vattnet närmast öarna.

Mot bakgrund av ovanstående kring det tidigare reservatet, landskapsbildsskyddet och fågelskyddsområdena, bedömer länsstyrelsen att det är motiverat att upphäva dem och att det föreligger synnerliga skäl för detta i enlighet med 7 kap. 7 § miljöbalken. Då det nu inrättade reservatet bättre tillgodoser ändamålet med tidigare skyddsformer, föreligger inget behov av ytterligare kompensationsåtgärder enligt samma lagrum.

Framför allt Södra Ulvöns tallskogar och lövträdsrika delar torde på lång sikt gynnas av att brand får verka och möjliggöra ny föryngring av inte minst lövträd. Sålunda vore det motiverat att i delar genomföra naturvårdsbränning, sannolikt med förhållandevis långa tidsintervall. Själva utförandet bedöms i dagsläget vara svårt, på grund av områdets topografi och förekomsten av byggnader, bland annat kulturhistoriskt värdefulla sådana. Om en framtida analys av den biologiska kunskapsgrunden tydligt talar för att sådan bränning bör genomföras, och den praktiska erfarenheten motiverar det, kan och behöver en eventuell bränning behandlas i ett dispensförfarande i enlighet med 7 kap. 7 § miljöbalken.

Intill sydvästra delen av Fäbodsjön på Södra Ulvön finns en före detta fäbodvall. Utformningen av detta beslut gör det möjligt för såväl reservatsförvaltningen som markägarna att efter ömsesidigt medgivande röja och åter öppna vallen. Under dagens förutsättningar och sett till det totala förvaltningsbetinget i länets naturreservat, finns inte resurser som motiverar ett sådant projekt inom ramen för den löpande reservatsförvaltningen. Inte minst behövs en lösning för den löpande skötseln, i form av årligt bete och röjning av lägre vegetation, så att vallen inte åter blir trädbevuxen. Om det i framtiden blir aktuellt att öppna vallen, ska det göras i samråd med ägarna till vallen. Det är rimligt att dispens i så fall övervägs för att nyttja mindre motorfordon för att transportera verktyg, bränsle och annat material till vallen och därifrån igen när arbetet är klart. Se även skötselområde 3 i skötselplanen.

Så länge öarna inte besöks i högre utsträckning än idag, bör få nya besöksanordningar anläggas på öarna. På Södra Ulvön underhålls det stigsystem som föreslås i bifogad skötselplan. Om det i framtiden blir lättare att korsa Ulvösundet, och därmed fler besökare till reservatet, kan det bli aktuellt med såväl vindskydd som övernattningsstuga på ön.

Motsvarande gäller övriga öar, förutom de med beträdnadsförbud.

I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggat med nuvarande förvaltningsinriktning, kan det finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens ska motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. Vidare bör eventuella åtgärder långsiktigt följas upp och berörda delar dokumenteras före och efter åtgärd. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med 7 kap. 7 § miljöbalken, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjort grund för tillkomsten av detta områdesskydd.

Områdets strandmiljöer och havsbottnar är relativt oexploaterade och opåverkade, såväl rent fysiskt i form av bebyggelse, bryggor och andra anläggningar som vattenkemiskt i form av exempelvis vattenbruk. På motsvarande sätt har skogsmiljöerna visserligen tidigare påverkats av huggningar, men under lång tid har få rationella skogsbruksåtgärder vidtagits i stora delar av området. Strukturellt avviker därför skogarna tydligt från rationellt brukade bestånd. Med tiden kan man förvänta sig att skogen utvecklar än mer av vissa naturvärden. Sådana naturvärden är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap. Ett bevarande av naturvärdena i området bedöms mot denna bakgrund vara oförenligt med konventionellt skogsbruk, vattenbruk och annan exploatering.

Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av framför allt naturmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras.

Länsstyrelsen har samrått med Havs- och vattenmyndigheten (HaV) under ärendets gång. HaV har framfört att reglering av trålning inte bör ske i reservatsföreskrifterna. Istället menar HaV att länsstyrelsen bör komma in med en begäran till HaV om att flytta ut gränsen för det så kallade inflyttningsområdet, så att ingen trålning sker i området. HaV föreslår också att länsstyrelsen gör en bedömning av om det kan finnas behov av reglering av fiske i området. Länsstyrelsens uppfattning av lagstiftningen är att reservatsinstrumentet och dess regleringar i grunden är till för att säkra att syftet, målet, med skyddet nås. Det innebär logiskt sett att alla nödvändiga regleringar så långt möjligt samlas i reservatsföreskrifter. Förbud mot bottentrålning i bemärkelsen bottenpåverkande verksamhet - inte trålning i allmänhet - bedömer vi därvid vara en reglering av grundläggande betydelse för reservatet. Viktigt att observera är att reservatsföreskrifterna inte reglerar själva fisket, utan fysisk åverkan på botten. Reglering av fiske bedömer vi i dagsläget inte vara relevant i reservatet i sig, och om sådan reglering ska införas bör det föregås av en analys av på vilken geografisk skala sådan reglering bäst görs.

HaV menar också att det blir lättare för fiskare att känna till regleringar om de utfärdats med stöd av ett och samma lagrum. Vi delar inte den bedömningen, utan anser att det viktiga är att regleringarna framgår av sjökort och andra kartor. Därför har länsstyrelsen inlett ett samarbete med Sjöfartsverket om att se över sjöfarts- och fiskerelaterad information på sjökorten som täcker länet. Faller detta samarbete väl ut, bör det kunna tillämpas även på nationell nivå.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålen "Hav i

balans samt levande kust och skärgård", "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv". Länsstyrelserna har definierat 37 preciserade bevarandevärden - marina naturtyper - och deras förekomst i förhållande till grunda och djupa mjuk- och hårbottenar (Länsstyrelserna 2021. Plan för marint områdesskydd i Bottniska viken – regionala mål och prioriteringar). Av dessa 37 naturtyper förekommer 18 i Ulvö-havet. Länsstyrelsen bedömer att reservatet utgör ett viktigt bidrag till bevarandet av marina naturvärden i länet. Området ryms vidare inom betinget för det regionala skogsskyddets första delmål från 2005, som anger att 1,8 % av länets produktiva skogsmark ska skyddas formellt. Prioriteringen av reservatet har gjorts i enlighet med både den nationella och den regionala strategin för formellt skydd av skog från 2005.

Vidare bedömer vi att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk i området.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, e-post vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller postadress Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Pekka Bader telefon 061 1-34 92 23, pekka.bader@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar samt i Örnsköldsviks Allehanda. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Jonathan Wallmon, länsjurist, David Jonsson, fiskerikonsulent, Adrian Nordlund, planhandläggare, samt Per Sander, chef vid Enheten för skyddad natur.

Berit Högman
landshövding

Pekka Bader
naturvårdshandläggare

Bilagor

1 a-b Beslutskartor

2 a-d Delområdeskartor

3 Sändlista

4 Skötselplan

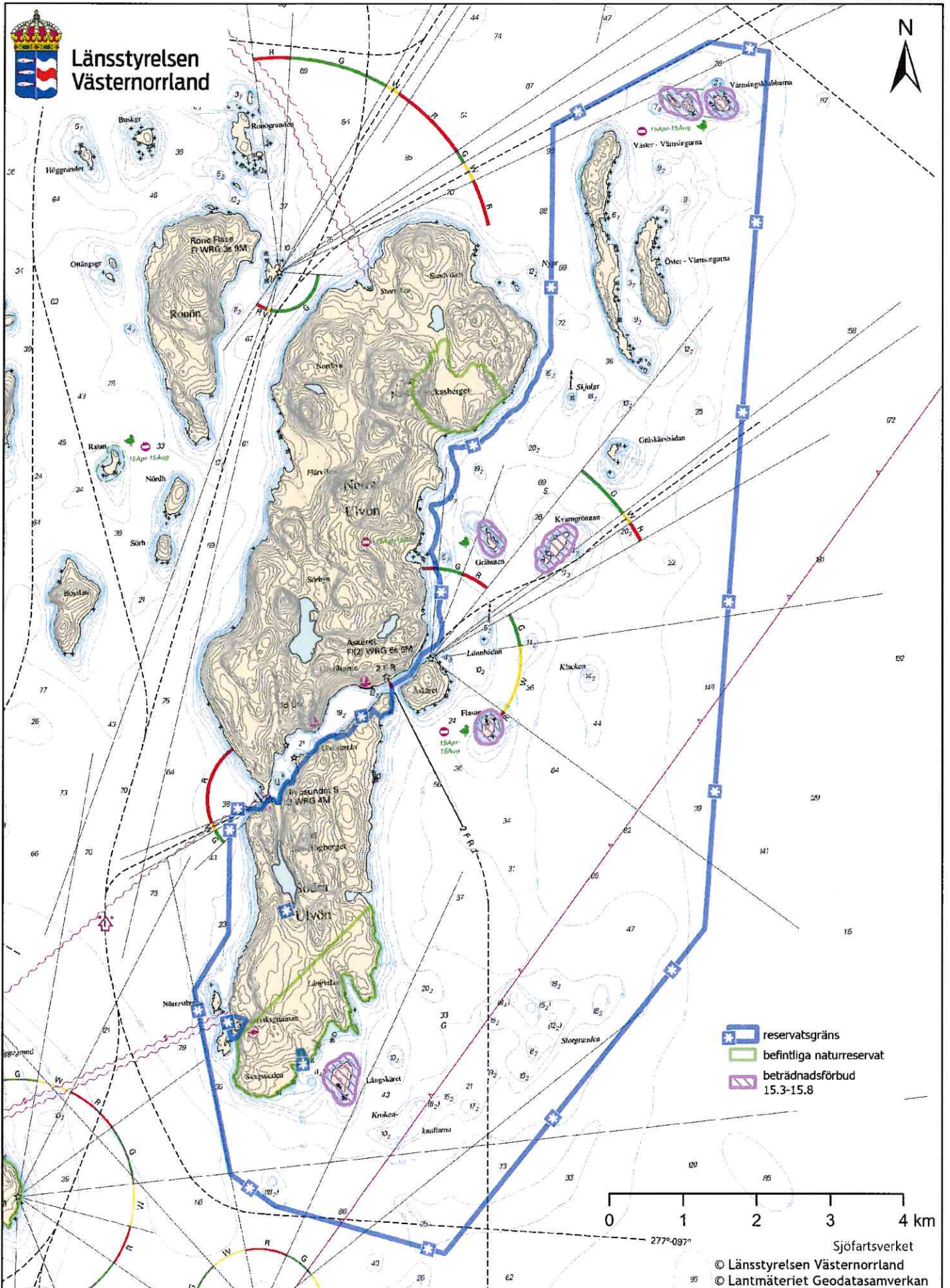
Ulvö-havets naturreservat

Bilaga 1a

Beslutskarta

2023-04-21

Dnr: 511-1557-2013

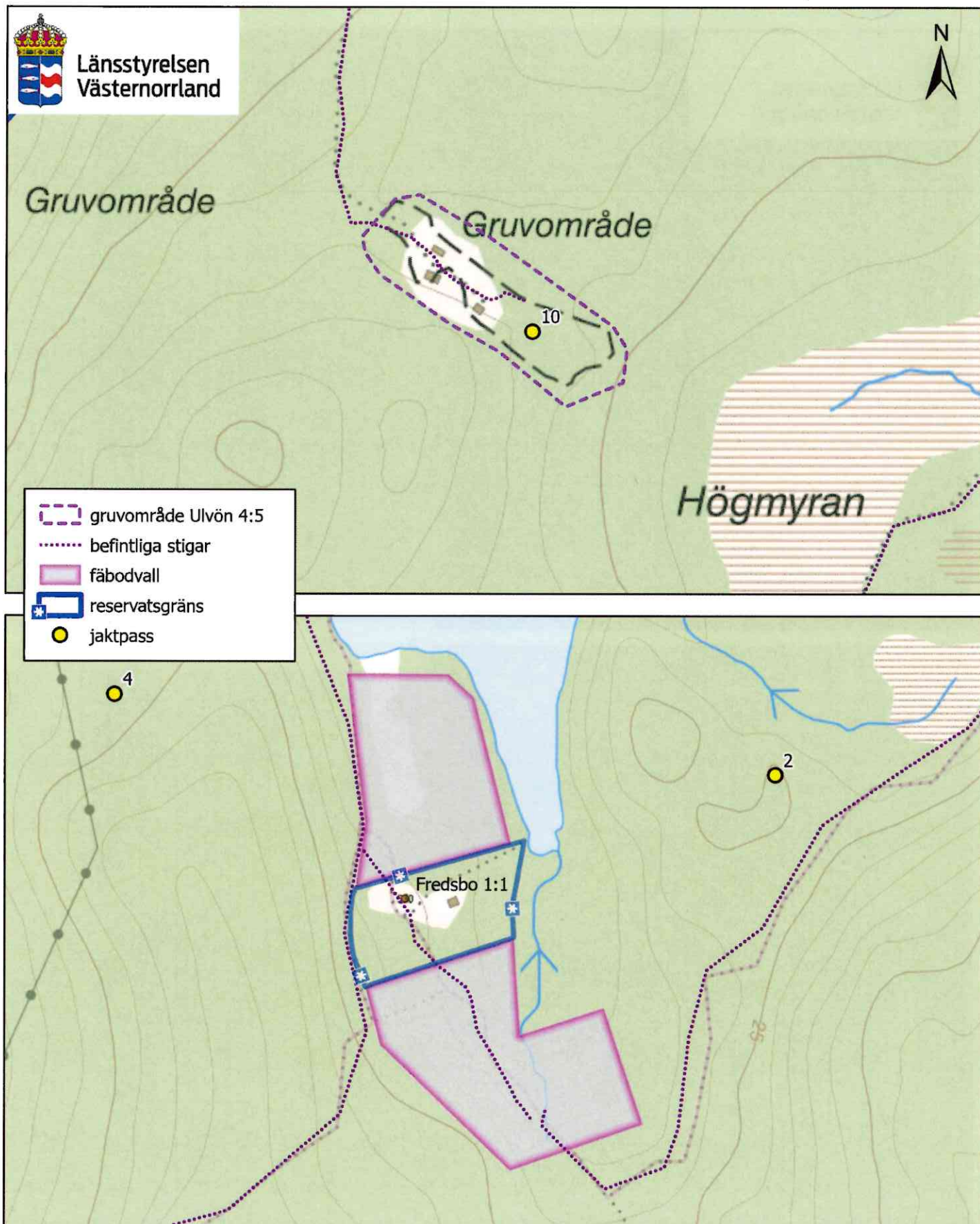
Ulvö-havets naturreservat

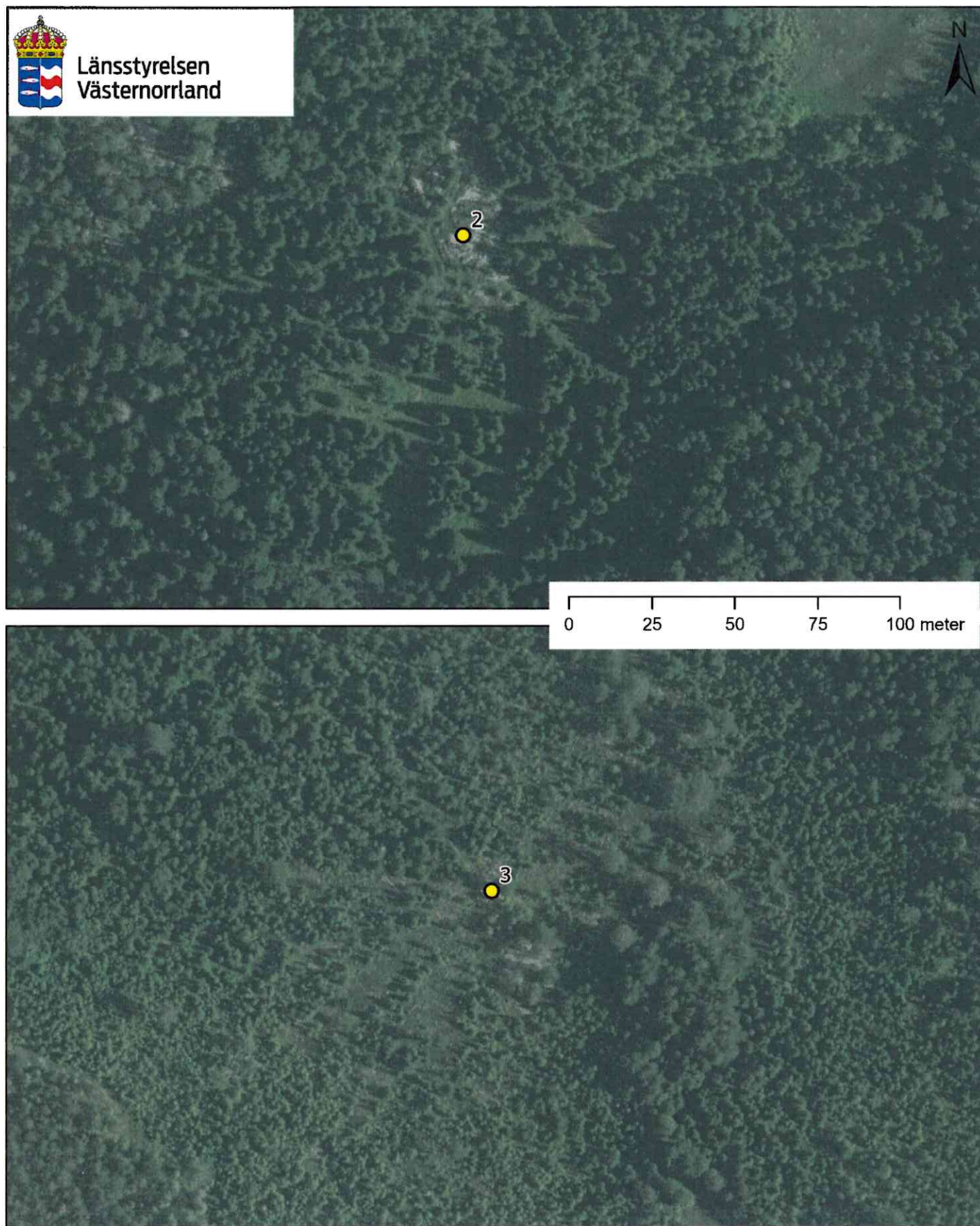
Bilaga 1b
Beslutskarta
2023-04-21
Dnr: 511-1557-2013

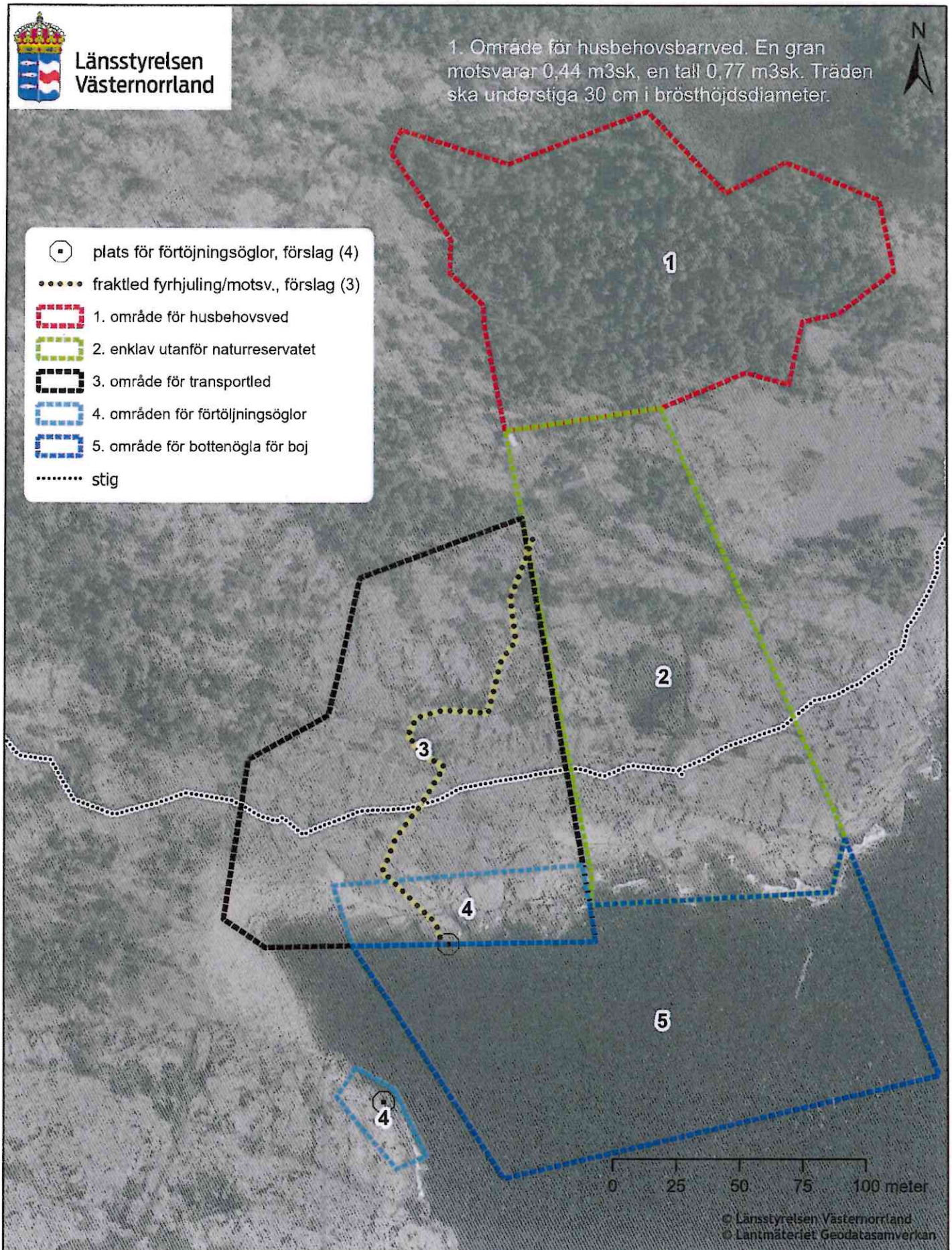

Ulvö-havets naturreservat

Skötselplan för *Ulvö-havets naturreservat*

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för planen. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd eller uppsättning av stolpar inom reservatet. Det finns inte behov av gränsgator inom reservatet, då det mesta av gränsen löper i vatten. På Södra Ulvön finns ytor som inte ingår i reservatet vid Marviksgrunnan, öns södra strand, sydväst om Fäbodsjön samt längs Ulvösundet. Här markeras gränsen förslagsvis med stolpar vid hörn och brytpunkter samt eventuellt lite tätare målningar på träd, om inte grannfastigheten önskar en tydlig gränsgata. Stolpar med reservatsbricka sätts också på uddar och i vikar där det är naturligt för besökare att landstiga och passera. För stugtomterna på norra delen av Södra Ulvön sätts förslagsvis en stolpe med reservatsstjärna i hörnen på tomterna där de löper intill reservatet. Gentemot Myresön 1:1 placeras ytterligare några sådana stolpar längs gränsen. Öster om Norra Ulvön löper gränsen 200 meter från land, vilket är det avstånd som strandskyddet idag sträcker sig ut från land. Inga gränsbojar bedöms behövas i havet.

Brand

Om okontrollerad brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. Det torde kunna innebära att elden tillåts nå stranden på respektive ö, med undantag för där bebyggelse finns, se nedan. För naturmiljöerna i sig finns inget behov av att begränsa eventuell brand. All eventuell brandbekämpning ska ske med så skonsamma metoder som möjligt och därmed största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Centralt i bekämpningen är att värna bebyggelsen som finns omedelbart utanför reservatet vid Ulvösundet. Detsamma gäller byggnaderna vid Marviksgrunnan intill reservatet på sydvästra delen av Södra Ulvön, stugan i enklaven på södra delen samt de två stugorna sydväst om Fäbodsjön. Därtill bör byggnaderna i gruvområdet på norra delen av Södra Ulvön säkras.

Servitut och samfälligheter mm

På Södra Ulvön finns servitut för starkström. En 10 kV luftledning löper från Ulvösundets sydvästra mynning till Marviksgrunnan på sydvästra delen av Södra Ulvön (ledningsrätt 2282-89/122). Ledningsrätten medger högst 22 kV i denna sträckning. En annan ledning har löpt till

gruvområdet på Ulvön 4:5, denna ledning finns inte i terrängen idag (servitut 1952-01-16 akt 124). Därtill finns på norra delen av Södra Ulvön 0,4 kV luftledningar som matar sommarstugorna längs Ulvösundet. Detta luftledningsnät matas från Norra Ulvön med en sjökabel.

Det finns två nyttjanderätter som avser fyrplatser. Dels en på Södra Ulvön vid Ulvösundets sydvästra mynning (1958-07-02 akt 1771), och dels en på ön Flasan (fyren ej längre i drift, 1939-04-05 akt 620). Dessa rätter löpte i 50 år, det är oklart om de har förlängts. För fyren på Åskäret är inga servitut eller nyttjanderätter kända.

På nordöstra delen av Södra Ulvön finns två officialservitut som ger tre stugfastigheter vid Ulvösundet rätt att ta vatten från den bäck som rinner från Högmyran ned i Ulvösundet mellan sommarstugorna vid sundet (servitut 1970-02-27 akt 22-NÄT-2867 samt 1953-11-14 akt 22-NÄT-2133).

Gruvområdet på sydvästra delen av Södra Ulvön, inom reservatet, samt gruvområdet på norra delen av samma ö berördes av två undersökningstillstånd för mineraler avseende vanadin och järn. Tillstånden löpte till slutet av år 2017 (Ulfberth nr 1, tillstånd nr 2014:98 samt Ulfberth 2, tillstånd nr 2014:99).

På Södra Ulvön finns också flera äldre servitut för mulbete med mera som knappast längre nyttjas.

.

Jakt

Vid uttransport av visst högvilt får banddriven älgdragare eller fyrhjuling användas, varvid risken för markskador och spårbildning ska minimeras, se beslutet § A9. Siktgator får röjas vid vissa jaktpass och veden nyttjas för eldning, torn eller bänk, se bilaga 2a och 2c samt beslutet sidan 6. Befintliga jaktorn ägs av jakträttsinnehavaren och ska underhållas eller rivs.

Gruva på sydvästra delen av Södra Ulvön

Detta horisontella gruvschakt är från slutet av 1600-talet och delvis vattenfyllt. Ingången till schaktet är belägen i reservatet lite söder om Marviksgrunnan.

Gruva på Ulvön 4:5

Gruvan på norra delen av Södra Ulvön med byggnader från slutet av 1950-talet ägs av markägarna. Det löper ett avtal från år 2007 mellan markägarna och Ulvöhamns kapellag om att kapellaget håller gruvområdet öppet, underhåller byggnaderna och håller stigen från Ulvösundet (Sandudden) framkomlig. Renovering av byggnader ska enligt avtalet göras i enlighet med av länsstyrelsen givna rekommendationer (sannolikt dnr 434-3202-06; Åtgärdsförslag och ungefärlig kostnadsberäkning, Nya gruvan på Södra Ulvön).

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen när det gäller efterlevnaden av reservatsbestämmelserna.

Länsstyrelsen bör anlita en ansvarig för viss skötsel, underhåll och praktisk tillsyn av informationstavlor, gränsmarkeringar med mera. Uppdraget regleras i avtal.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i flera skötselområden, se nedan och skötselplanekartorna.

Skötselområde 1

Marina miljöer inklusive havsstränder

Övergripande mål

Hav och stränder ska i möjligaste mån kunna utvecklas efter naturligt förekommande processer. Det inbegriper exempelvis landhöjning, liksom minimal förekomst av invasiva främmande arter.

Målordikatorer:

- Vresros förekommer inte på de mindre öarna (exkl. S Ulvön).
Så vitt känt förekommer arten idag på Södra Ulvön och Västervärnsingarna.
- Förekomsterna av blåstång/smaltång bedöms vara stabila och livskraftiga.
Arternas förekomst finns dokumenterad i delar av området genom dykinventeringar och videofilmningar. De bör inventeras vad gäller djuputbredning och täckningsgrad på olika djup.

Åtgärder

- Avlägsna vresros
Under dagens förutsättningar bedöms det ej vara möjligt att avlägsna vresros från hela Södra Ulvön. Arten finns i samtliga vikar med finkornig jord och är tämligen spridd längs Ulvösundet och förekommer även på andra platser. Det växer tämligen täta bestånd av vresros vid bland annat Sandudden i Ulvösundet och intill Fäbodviken på Södra ulvön och dessa torde förutsätta grävmaskin eller andra större insatser för att bekämpas. Genomgående krävs återkommande insatser över flera år för att begränsa arten.

Vresros bör om möjligt hållas borta från Rensvikens stränder på Södra Ulvön där arten än så länge växer som spridda buskar. Totalt omfattar buskarna en stor yta (ca 110 kvm) men de enskilda buskarna är ännu ganska små. Vidare bör förutsättningarna utredas för att ta bort arten från Flaseviken (ca 250 kvm) och Långviken (ca 185 kvm) på samma ö där mer täta bestånd finns. I Skagshamnen längst i söder växte 2022 tre mindre buskar som bör avlägsnas snarast.

För de mindre öarna, exklusive Södra Ulvön, är målsättningen att hålla vresros borta. Idag finns ett litet antal buskar kända från Västervärnsingarna.

Nyetableringar som påträffas på öarna, exempelvis längs stigarna på Södra Ulvön, bör snarast avlägsnas. En sådan förekomst finns vid stigen väster om Fäbodsjön på Södra Ulvön.

Arten bör löpande inventeras och förekomster dokumenteras. Alla fynd bör föras in i rapportsystemet artportalen.se. Särskilt på de mindre öarna bör riktade inventeringar efter

arten göras.

■ Andra invasiva främmande arter

Ett exempel på en invasiv främmande art är blomsterlupin. I Ulvöhamn norr om reservatet växer lupiner. Det vore väntat om arten påträffades exempelvis vid Marviksgrunnan på sydvästra delen av Södra Ulvön, eller vid sommarstugorna längs Ulvösundet. Än så länge saknas kända fynd i reservatet och från Södra Ulvön. Påträffas lupiner eller andra invasiva främmande arter inom reservatet bör de avlägsnas så fort möjligt, innan stora förekomster bildas.

För marina invasiva främmande arter som exempelvis havsbortsmaskar av släktet *Marenzelleria* finns idag ingen etablerad metod att avlägsna dem. Inte heller är eventuella förekomster kartlagda i reservatet. Motsvarande gäller för vattenpest och smal vattenpest.

■ Skyltar om beträdnadsförbud

På och kring öarna Värnsingsklubbarna, Gråbuten, Kvarngrönnen, Flasan och Långskäret råder beträdnadsförbud under perioden 15 mars-15 augusti, se reservatsbeslutet. Skyltar ska sättas upp som tydligt upplyser om detta. På Långskäret och Kvarngrönnen finns inget förbud sedan tidigare. Övriga öar har utgjort fågelskyddsområden, och dessa skyltar är inaktuella (fel datum angivna).

Skötselområde 2

Skogsmark

Övergripande mål

Skogsmarken ska i allt väsentligt i möjligaste mån kunna utvecklas efter naturligt förekommande processer.

Åtgärder

■ Upprätthålla lövträdsdominans

Söder om Fäbodviken på nordvästra delen av Södra Ulvön finns en före detta odlingsmark numera igenvuxen med lövträd, såsom gråal och hägg. Det naturvårdsmässigt mest ändamålsenliga bedöms vara att upprätthålla lövträdsdominansen. Det innebär också en viss markering av en tidigare kulturmiljö som besökaren kan bli varse om. Detta bör ske genom att barrträd fälls i så unga år som möjligt, lämpligen som plantor. Barrveden lämnas i reservatet och nyttjas eventuellt som ved vid grillplats i Fäbodviken.

Även för skogsmarken är det angeläget att avlägsna eventuella främmande invasiva arter, se skötselområde 1. För delar av skogsmarken på Södra Ulvön vore det önskvärt att elden fick verka i form av naturvårdsbränning. De praktiska förutsättningarna i form av byggnader på ön innebär dock att länsstyrelsen tills vidare avstår från att genomföra sådana åtgärder. Om bränningar aktualiseras i framtiden kan, som framgår av reservatsbeslutet, sådana hanteras genom ett dispensförfarande. Stora delar av öarna utgörs av hällmarkstallskog och här är behovet av störning inte tidsmässigt akut. Däremot vore det önskvärt med störning som borgar för etablering av lövträd, inte minst på Södra Ulvön. Denna störning skulle dock behöva vara till ytan stor - enstaka huggningar eller ringbarkningar av barrträd bedöms inte vara tillräckliga.

Skötselområde 3

Före detta fäbodvallen vid Fäbodsjön

Övergripande mål

Om de praktiska förutsättningarna finns: Att marken hålls öppen med låg vegetation i form av örter och gräsartade växter.

Målordikatorer:

- I händelse av framröjning: Träd förekommer endast enstaka, och då främst som lövträd.

Åtgärder

- Eventuellt återskapa fäbodvallen

Tills vidare genomförs inga åtgärder. Skälet till det är att en framröjning av den före detta fäbodvallen bedöms vara ett stort åtagande som är svårt att motivera i förhållande till det samlade förvaltningsbetinget i skyddade områden i länet. Fäbodvallen utgör inte heller grunden för reservatsbildningen, och utgör inte en bärande del för att uppnå reservatets syfte. Icke desto mindre är länsstyrelsens bedömning att det vore lovvärt om en dylik fäbodvall skulle kunna hållas öppen. Reservatsbeslutet medger att framröjning sker, men för att länsstyrelsen ska kunna genomföra den krävs markägarnas medgivande. En grundläggande aspekt är hur vallen i så fall sedan ska hållas öppen över tid. Vidare behöver det klargöras hur den stora mängd granar som idag växer på vallen bör hanteras när de fällt. För diken, se skötselområde 4. Se även Länsstyrelsens bedömning i beslutet.

Skötselområde 4

Våtmarker och sjöar

Övergripande mål

Dessa miljöer ska i allt väsentligt i möjligaste mån kunna utvecklas efter naturligt förekommande processer.

Åtgärder

Tills vidare inga åtgärder. På den före detta fäbodvallen, söder om Fäbodsjön, finns äldre diken. Vidare finns diken i yngre skog på sydligaste fastigheten på ön. Att å ena sidan öppna vallen som nämns på annan plats i denna plan, och att å andra sidan lägga igen diken vore att förvalta området i två olika riktningar. Inga av dikena bedöms vara av sådan omfattning att det är motiverat att lägga igen dem. Mot denna bakgrund finns inga B-föreskrifter som ger förvaltningen rätt att lägga igen dessa diken.

Skötselområde 5

Friluftsliv

Övergripande mål

Att besökare lätt kan få information om hur olika delar av reservatet nås, samt om de natur- och kulturmiljövärden som finns.

Åtgärder

- Avtal om stigar utanför reservatet

På södra delen av Södra Ulvön löper en markerad stig för reservatsbesökare över en enklav

på Ulvön 5:18 som inte ingår i reservatet. En skriftlig överenskommelse bör upprättas med markägaren som ger staten rätt att hålla denna besöksstig genom enklaven. Stigen ska inte dras norr om det hållkar som finns centralt i enklaven. Överenskommelsen förs om möjligt in i fastighetsregistret. På liknande sätt bör stigen genom enklaven på före detta fäbodvallen sydväst om Fäbodsjön hanteras, liksom passagen av Marviksgrunnan på sydvästra delen av Södra Ulvön.

■ Anläggning och underhåll av stigar

Målet med stigsystemet är att besökare av ön lätt ska kunna hitta längs stigarna, oavsett var på ön besöket börjar. På skötselplanekartan föreslås ett stigsystem som möjliggör för besökare att välja en kortare eller en längre slinga och följa den utan att behöva gå någon längre sträcka två gånger.

Från Fäbodviken till stigen från Sandudden till gruvan på norra delen av Södra Ulvön anläggs förslagsvis en ny stig. En stigsträckning finns rekognoscerad. Längs denna sträckning finns också en utsiktsplats åt väster. Syftet med stigsträckningen är att göra det lätt för besökare att gå en rundslinga och komma tillbaka till startplatsen. Det är inte möjligt idag utan obanade passager. Stigförgreningen i norr bör inte ligga för högt upp mot norra gruvan, för att undvika att besökare först ska ta höjd för att sedan falla ned igen.

Stigen Fäbodsjön-Flaseviken på Södra Ulvön ska inte hållas röjd varken av reservatsförvaltningen eller markägare. Motsvarande gäller för stigen som löper från Rensviken åt nordväst över Sör-Högberget. Vidare kan skylten som pekar mot Rensviken bland sommarstugorna vid Ulvösundet tas bort, då den delen av stigen föreslås ersättas av stigen till norra gruvan som utgår från Sandudden i Ulvösundet. Från norra gruvan anläggs förslagsvis en ny stig som löper väster om Högmyran och ansluter till stigen söderut till Rensviken.

Eventuellt anläggs en ny stig i hållmarkstallskogen norr om Rensviken, på skötselkartan för Södra Ulvön finns förslag till alternativa sträckningar. Om ny stig anläggs här, bör parallella sträckningar avvecklas. Det blir då viktigt att den underhållna stigsträckningen markeras väl, så att inte förvirring uppstår.

Längs stigarna på Södra Ulvön sätts förslagsvis riktningsskyltar upp med avståndsangivelser, exempelvis "Rensviken 1,1 km". Vid dessa sätts i så fall även en mindre karta över stigsystemet upp med en markering som upplyser besökaren om var den är (se skötselkarta för Södra Ulvön).

■ Transport över Ulvösundet

Länsstyrelsen bör uppmuntra initiativ som tas av personer och företag aktiva i Ulvöhamn samt Örnsköldsviks kommun, för att ordna en för besökare praktisk transport över Ulvösundet. Besökare till Ulvöhamn bör snabbt och enkelt få information om hur en tar sig till Södra Ulvön, utan att behöva fråga sig fram. Om möjligt bör en sådan förbindelse löpa till Sandudden på Södra Ulvön, så att det blir naturligt för besökare att uppleva gruvområdet på norra delen av ön. Det innebär också att det finns två ändamålsenliga utgångspunkter för besökare till Södra Ulvön i Ulvösundet, Sandudden och Fäbodviken. Som framgår av föreslagna stigdragningar är tanken att besökare ska kunna gå rundslingor på ön utan att behöva gå längre sträckor fram och tillbaka längs samma stig.

■ Ansvarsfördelning av skötsel

Tidigare har Örnsköldsviks kommun röjt stigar och underhållit dass på Södra Ulvön. Gruvområdet i norr samt anslutningsstigen dit från Sandudden, Ulvösundet, röjs i dagsläget av Ulvö kapellag. Reservatsförvaltningen bör samråda med dessa aktörer kring vem som utför vilka åtgärder och när. Som framgår av reservatsbeslutet har även markägare på ön rätt att röja vissa stigar på sin mark (bilaga 2a).

■ Säkra gruvhål

På framför allt Södra Ulvön finns gamla gruvhål som det är olämpligt ur säkerhetssynpunkt att allmänheten försöker ta sig in i. Det gäller bland annat strax söder om Marviksgrunnan, vid Fäbodviken, vid gruvan nordväst om Högmyran, samt ett gruvhål vid Ulvösundet väster om nyss nämnda gruva. Dessa gruvhål har trästaket idag, vilka löpande och förhållandevis ofta behöver underhållas och eventuellt förbättras. Istället bör mer beständiga och säkra staket anläggas. Observera att ytterligare gruvhål kan komma att bedömas vara i behov av exempelvis staket.

■ Informationstavlor

På skötselkartorna föreslås platser för informationsskyltar. Vid gruvan på norra delen av Södra Ulvön finns informativa skyltar som tills vidare bara behöver underhållas i samråd med Ulvö kapellag. Vidare bör information om historisk bakgrund finnas vid fäbodvallen vid Fäbodsjön, liksom vid tidigare lägdan söder om Fäbodviken (se skötselområde 2). Vid Rensviken ges lämpligen pedagogisk information om landhöjning och därtill hörande successiv avsnörning av havsvikar. Vid Marviksgrunnan, utanför reservatet, finns skyltar om fiskeläget. Om information om samiska kulturlämningar och samiskt nyttjande av mark och vatten finns, ska den föras fram i informationen om reservatet.

■ Information på hemsida

En beskrivning läggs ut på länsstyrelsens hemsida. Om information om samiska kulturlämningar och samiskt nyttjande av mark och vatten finns, ska den föras fram i informationen om reservatet.

■ Rastplatser

Befintliga rastplatser på Södra Ulvön bör fortsatt underhållas. Det gäller bänkbord, grillplats, brygga och dass vid Fäbodviken, bänkbord vid Långviken samt bänkbord på gruvområdet på norra delen av ön. Dass vid Rensviken har länge förhållandevis snart förlorat en del av sin roll i takt med att viken avsnörs från havet och blir badvänlig under allt kortare tid av året. Vidare bör en diskussion föras med Ulvö kapellag kring behov och underhåll av dass och grillplats vid norra gruvan på ön. Dass bör vara mulltoalletter för att minimera läckage av näringsämnen till framför allt havet.

Ved till grillplatser på Södra Ulvön kan eventuellt delvis utgöras av träd som kapas i samband med att stigsystemet underhålls och hålls framkomligt.

På Västervärnsingarna bör en eller flera platser för tilläggning med mindre fritidsbåt rekognosceras. Det finns en förhållandevis skyddad plats ungefär mitt på Västervärnsingarnas östra sida. Förslagsvis sätts förtöjningsögla i berg liksom en skylt utåt havet som visar på platsen. I anslutning till någon av platserna bör en enklare grillplats anläggas. Om så sker bör reservatsförvaltningen sommartid förse platsen med ved.

■ Städning kring gruva

Vid norra gruvan på Södra Ulvön finns ett gammalt dass, förfallna bänkbord och olika former av skrot. Reservatsförvaltningen bör samråda med Ulvö kapellag som sköter om området och markägaren och komma överens om hur området lämpligast hålls i skick. Den höga granen nordväst om gruvlaven bör fällas (och kan lämpligen användas till grillved).

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Avtal om stigar utanför reservatet	5	2023	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Avlägsna vresros	1	2023	årligen	reservatsanslag
1	Anläggning och underhåll av stigar	5	2023	löpande	reservatsanslag
1	Transport över Ulvösundet	5	2023		reservatsanslag
1	Ansvarsfördelning av skötsel	5	2023	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Säkra gruvhål	5	2023	löpande	reservatsanslag
1	Andra invasiva främmande arter	1	2023	vid behov	reservatsanslag
1	Informationstavlor	5	2023	löpande	reservatsanslag
1	Information på hemsida	5	2023	löpande	reservatsanslag
1	Skyltar om beträdnadsförbud	1	2023	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Rastplatser	5	2023	löpande	reservatsanslag
2	Städning kring gruva	5	2023	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Upprätthålla lövträdsdominans	2	2025	löpande	reservatsanslag
3	Eventuellt återskapa fåbodvallen	3		engång-löpande	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Delar av områdets undervattensvegetation har tidigare dykinventerats och filmats. Kustfågelfaunan är tämligen väl dokumenterad över förhållandevis lång tid.

Det är angeläget att makrovegetationen fortsatt följs minst vart 10:e år. Vidare bör de marina miljöernas utbredning i området dokumenteras mer i detalj. I reservatsbeslutet listas de preciserade bevarandevärden i form av marina naturtyper som förekommer i området (Länsstyrelserna 2021. Plan för marint områdesskydd i Bottniska viken – regionala mål och prioriteringar). Dessa bör kvantifieras till yta och deras status i form av hot och vitalitet bör beskrivas.

Som nämnts under skötselområde 1 bör blåstång/smaltång inventeras vad gäller djuputbredning och täckningsgrad på olika djup. En annan art som särskilt bör beaktas är blåmussla.

Det är angeläget att förekomster av invasiva främmande arter som havsborstmaskar i släktet *Marenzelleria*, svartmunnad smörbult samt smal och vanlig vattenpest om möjligt kartläggs i den händelse det kommer ändamålsenliga metoder att begränsa deras utbredning. På stränderna bör den likaledes invasiva växten vresros samt lupiner följas särskilt (se skötselområde 1). Bisam har så vitt känt inte påträffats i reservatet.

Områdets kustfågelfauna bör inventeras regelbundet. Inventeringarna bör också upprepas åtminstone vart 5-6:e år för att inom rimlig tid kunna bedöma trender. Det behöver utredas om detta ska göras särskilt inom ramen för förvaltningen av reservatet, eller om det lämpligen görs inom den så kallade miljöövervakningen (nedan).

De två öarna Flasan samt Långskäret ingår i den inventeringsrutt för kustfågel som tagits fram genom projekt BSPA Höga Kusten. Första inventeringen enligt den nya ruten gjordes sommaren 2013 och har därefter gjorts under åren 2014-2022. 2018 tvingades inventeringen ställas in på grund av hård vind. Även regional miljöövervakning av fågellivet sker i området.

Inventeringar av organismer som normalt förekommer i naturskogsmiljö bör genomföras ungefär vart 20:e år (vedlevande svampar, insekter, lavar, mossor). Därvid är det viktigt att noga dokumentera inventeringsinsatsen för att verkligen kunna detektera främst kvalitativa skillnader över tid. Man kan förvänta sig att skogarna med tiden strukturellt förändras, med inte minst mer död ved. Då kan man också förvänta sig att finna arter som inte fanns vid reservatets tillkomst.

Sammanfattning av uppföljningsbara mål

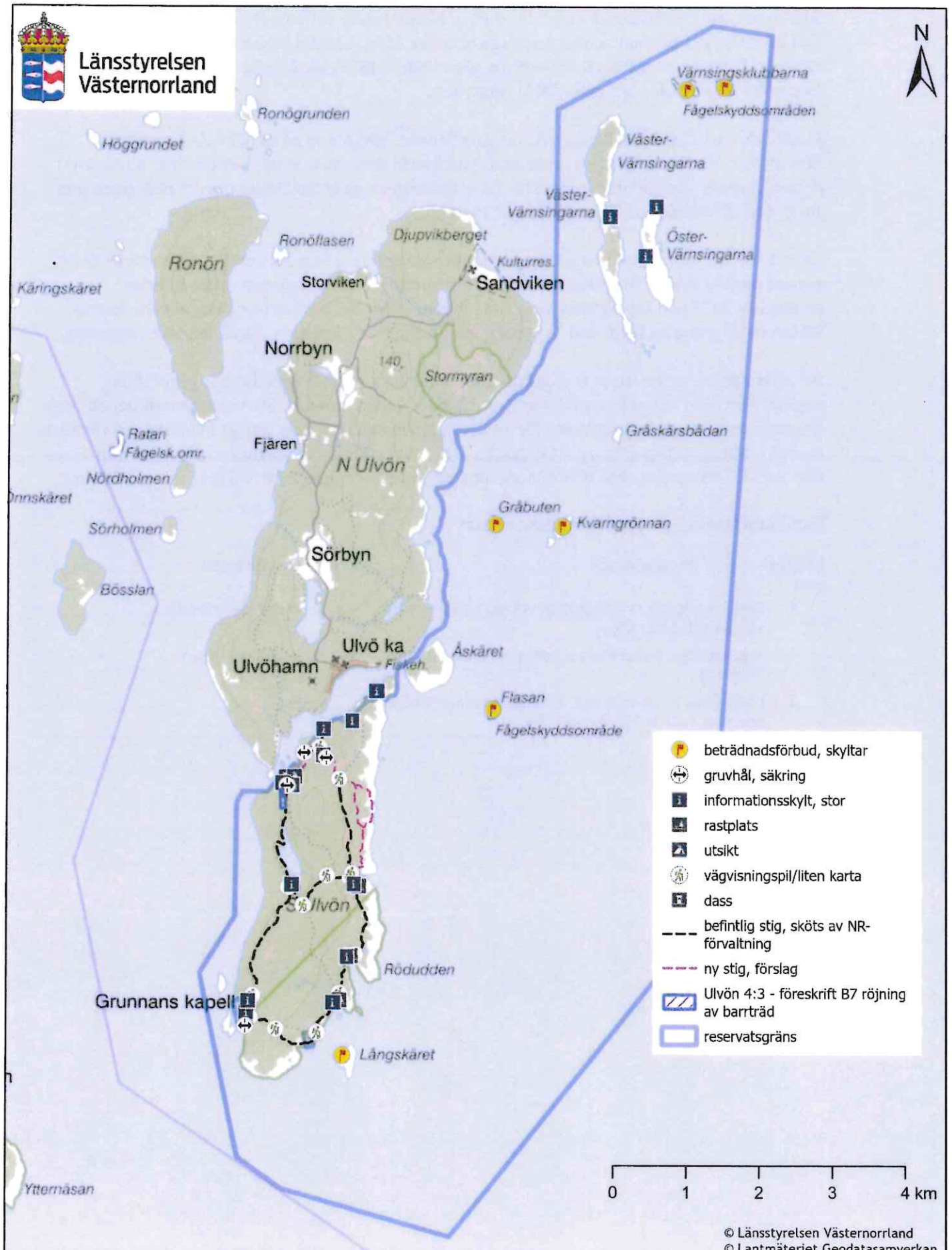
Skötsel- omr	Kvalitetsmål	Intervall
1	Förekomsterna av blåstång/smaltång bedöms vara stabila och livskraftiga.	minst vart 10:e år
1	Vresros förekommer inte på de mindre öarna (exkl. S Ulvön).	löpande tillsyn
3	I händelse av framröjning: Träd förekommer endast enstaka, och då främst som lövträd.	

Ulvö-havets naturreservat

Skötselkarta Ulvöhavet: Hela reservatet

2023-04-21

Dnr: 511-1557-2013

Ulvö-havets naturreservat

Skötselkarta Ulvö-havet: Södra Ulvön

2023-04-21

Dnr: 511-1557-2013

Elektronisk delgivning

Beslut om tillägg till beslut om inrättande av naturreservatet Ulvö-havet

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 38 § förvaltningslagen (2017:900) att beslut om inrättande av naturreservatet Ulvö-havet från 2023-04-21 (dnr 511-1557-2013) ändras genom att följande textavsnitt läggs till:

*Föreskrifterna ska inte hindra manuell rivning av bäverdämmen eller -hyddor i enlighet med jaktförordningen (1987:905).
Observera att sådan rivning under viss tid av året fordrar tillstånd enligt 29 § jaktförordningen.*

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har under åren 2020-2022 tecknat nio överenskommelser om intrångsersättning med markägarna i området. Naturvårdsverket har godkänt alla överenskommelser, och utbetalning av ersättning har skett. I samtliga överenskommelser finns en motsvarighet till textavsnittet ovan med i ett förslag till föreskrifter som respektive markägare i och med överenskommelsen förbinder sig att efterleva. När sedan sakägare förelades att yttra sig över slutligt förslag till reservatsbeslut och förslaget remitterades 2023, hade textavsnittet av misstag fallit bort, vilket inte kommenterades alls av länsstyrelsen i missiven till föreläggandet och remissen. Det uppmärksammades inte heller av någon markägare.

Länsstyrelsen har samrått med Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten i beredningen av detta beslut. Beslutet har skickats på remiss till sakägare, ideella naturvårdsorganisationer, samt berörda myndigheter. Skogsstyrelsen har inga synpunkter på beslutet. Naturskyddsföreningen Örnsköldsvik framför att bäver ofta skapar miljöer som gynnar biologisk mångfald, men att det i detta fall är förståeligt att inte hindra rivning av dämmen och föreningen har därför inget att invända mot det föreslagna texttillägget. Övriga instanser har inte inkommit med några yttranden.

Motivering till beslutet

Enligt 38 § förvaltningslagen ska ett beslut ändras om det är uppenbart felaktigt på grund av någon anledning (i detta fall misstag i textredigeringen av remissversionen av beslutet), under förutsättning att det kan ske snabbt och enkelt utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Länsstyrelsens bedömning är att dessa förutsättningar råder i detta fall.

Tillägget innebär att eventuella framtida rivningar av bäverdämmen och -hyddor endast kräver tillstånd enligt jaktförordningen under viss tid av året, men inte dispens från reservatsbestämmelser. Detta underlättar förvaltningen av reservatet och tillägget står inte heller i strid med reservatets syfte.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Pekka Bader, för frågor på telefon 0611-349223 eller via e-post pekka.bader@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 511-4165-2023 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 0611-349 000.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Berit Högman med biolog Pekka Bader som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Jonathan Wallmon, samt enhetschef för skyddad natur Per Sander medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Bilagor

1. Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västernorrland antingen via e-post; vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86 Härnösand.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 0611-34 90 00. Ange diarienummer 4165-2023.